

Vestkystparken

Vestlandets skjærgårdspark med mer enn 300 friluftspærlar

Skjærgårdstjenesten

En effektiv drift av friluftsområder til sjø sikrer allmennheten tilgang til et utstrakt nett av perler langs kysten. Skjærgårdstjenestens personell og båter sørger for at områdene blir vedlikeholdt og stelt slik at de alltid er attraktive for brukerne. I vintersesongen blir det utført vedlikehold og ulik tilrettelegging som oppsetting av nye toalett, brygger, stupebrett og gangveier. Skjærgårdstjenesten driver også informasjonsarbeid og setter opp skilt og informasjonstavler. Båtene har skjærgårdstjenesten sine farger og logo, og mannskapet er uniformert.

Naturvennlig tilrettelegging, bruk og vedlikehold

Vestkystparken er basert på naturvennlig tilrettelegging, bruk og vedlikehold, og dette kan bare oppnås gjennom at krav til standard er tilpasset bruk og beliggenhet for det enkelte friluftsområde. God kvalitet øker trivselen for brukerne, letter tilsyns- og vedlikeholdsarbeidet og øker sikkerheten for at områdene får en bærekraftig og naturvennlig forvaltning. Riktig tilrettelegging kanaliserer også ferdselen og demper presset på sårbar natur.

Enkel og naturvennlig tilrettelegging setter også krav til brukerne. Sjøppelhåndtering er for eksempel ressurskrevende, og du kan hjelpe skjærgårdstjenesten ved å ta med deg eget søppel hjem. Visste du at Norge er på verdenstoppen i bruk av engangsgriller, mer enn 2 millioner selges i Norge hvert år. Tenker du alternativt og er med på å begrense bruken, sparer du skjærgårdstjenesten for store utgifter, penger som heller kan brukes for å gjøre friluftsområdene mer attraktive for brukerne.

Kystnatur og allemannsretten på sjøen

Skjærgårdstjenesten bistår i arbeidet med oppsyn i sjøfuglreservat og andre verneområder, opprydding ved forurensning og informasjon til publikum. Friluftsrådene samarbeider med Staten ved Direktoratet for Naturforvaltning og Statens naturoppsyn, fylkesmennene, politi og fiskerioppsyn.

Vår kystnatur er under sterkt press, den er sårbar, men har ennå rike botaniske verdier og et fugle og dyreliv som kan gi flotte naturopplevelser. Vi som er med på å forvalte dette unike kystlandskapet, setter derfor blant annet fokus på hvordan vi bør oppføre oss når vi er ute på tur, slik at alle får lov til å nyte gleden ved å leve ut drømmene sine i et av de flotteste kystlandskapene i verden. Du kan lese mer om frilufsloven, allemannsretten og hvilket ansvar vi har som frilufsbrukere, på nettportalen www.vestkystparken.no.

Ny badestige er montert på Åkrasanden i Rogaland.

Lodd for å legge ut svaibøyer i uthavner, blir heist om bord.

Friluftsfyret Kvasseheim.

Statens Naturoppsyns båt Skarv driver naturoppsyn i Hordaland.

Hva er Vestkystparken?

Vestkystparken er Vestlandets "skjærgårdspark", opprettet i 1997. Sammen med de andre skjærgårdsparkene på Sørlandet og Østlandet er det da sammenhengende skjærgårdsparker fra Svenskegrensen til grensen mot Sogn og Fjordane. Dette er gjort for å bedre tilbudet for brukerne, ved at friluftsområdene som ligger til sjø, får et effektivt tilsyn, god skjøtsel og riktig tilrettelegging gjennom samarbeid.

Driftsapparatet i Vestkystparken kalles skjærgårdstjenesten og er lagt til Dalane friluftsråd, Ryfylke Friluftsråd, Friluftsrådet Vest og Bergen og Omland Friluftsråd. I tillegg deltar Jæren Friluftsråd i samarbeidet. Friluftsrådene har ansvaret for over 300 friluftsområder fra klippekysten ved Åna-Sira i sør via Jærestrendene og Ryfylke til øyriket i Sunnhordland og Nordhordland. Vestkystparken blir videreutviklet av fylkeskommunene, fylkesmennene og friluftsrådene i Rogaland og Hordaland i samarbeid.

Eksempel på tilrettelegging av uthavn i Ryfylke.

Aktivitet og opplevelse!

Vestkystparken har over 70 000 registrerte fritidsbåter - og kanskje nesten like mange kanoer og kajaker! Båt og kajakkseasonen på Vestlandet er ikke bare preget av stor utfart, men av en sesong som strekker seg fra påske og til langt ut på høsten. Den intense bruken av friluftsområdene langs kysten i våre tetttest befolkede områder kommer derfor brukerne til gode gjennom arbeidet til skjærgårdstjenesten. Områdene som omfattes av Vestkystparken, bli også stadig viktigere for reiselivet.

Alle friluftsrådene innenfor Vestkystparken har egne nettsider og brosjyrer som omtaler de ulike friluftsområdene. Kartdelen i denne brosjyren gir en oversikt over friluftsverdiene i Vestkystparken og kan være et greit planleggingskart når du skal ut på tur.

Ta direkte kontakt med friluftsrådene, eller besøk nettportalen www.vestkystparken.no der du finner mer informasjon om mulighetene til å drive sjøbasert friluftsliv på Vestlandet.

Blant annet kan du bruke interaktive kart for å finne mer informasjon om uthavnen eller friluftsområdet du ønsker å besøke. Fra Vestkystparken.no kan du også laste ned brosjyrer og følge linker videre til Nordhordland Reiselivslag, Samarbeidsrådet for Sunnhordland og Reiseliv Ryfylkes nettsider med båtguider og detaljinformasjon om gjestehavnene.

Fridykking i Løno friluftsområde, Fjell kommune i Hordaland.

Surfing ved Borestranda, på Jæren.

Båtliv i Vestkystparken

Mer enn 300 friluftsområder er tilgjengelig langs Vestlandet, fra Egersund i syd til grensen mot Sogn og Fjordane i nord. Her er noe for enhver smak, fra gjestehavner til naturhavner med trebrygger, grillhus og spektakulære uthavner for dem som ønsker å nyte naturen eller trenger en trygg havn når været blir litt ruskete. De fleste områdene er tilrettelagt med fortøyningsmuligheter og toalett. På kartsiden i denne brosjyren finner du oversikt over alle friluftsområdene som er med i Vestkystparken. Andre friluftsområder og gjestehavner er også markert. Friluftsrådene anbefaler en tur langs kyststiene, som ofte går gjennom dramatisk natur og vakre kulturlandskap. Stiene er markert i kartdelen.

På www.redningsselskapet.no kan du laste ned stasjoneringssplan for alle redningsskjøytene, med direkte telefonnummer til alle båtene.

Nyttige numre:

VHF kanal 16

Brannvesen 110

Politi 112

Ambulanse 113

Hovedredningssentralen Sør-Norge 51 51 70 00

Maritim radio 120

Dette skal du opplyse om:

- hvem du er
- hvor du er
- hvor mange som er ombord
- båttype med kallesignal eller registreringsnummer
- hvilken hjelp du trenger

SJØVETTREGLENE

1. Tenk sikkerhet

Kunnskap og planlegging reduserer risikoen og øker trivselen.

2. Ta med nødvendig utstyr

Utstyret må holdes i orden og være lett tilgjengelig.

3. Respekter vær og farvann

Båten må bare benyttes under egnede forhold.

4. Følg Sjøveisreglene

Bestemmelsene om vikeplikt, hastighet og lanterneføring må overholdes.

5. Bruk redningsvest eller flyteplagg

Det er påbudt med godkjent flyteutstyr til alle om bord.

6. Vær uthvilt og edru

Promillegrensen er 0,8 når du fører båt.

7. Vis hensyn

Sikkerhet, miljø og trivsel er et felles ansvar. Forbered deg på at det kan skje en ulykke, og tenk igjennom hvordan du bør forholde deg: Behold roen, bli ved båten og tilkall hjelp.

Livet på brygga, Romsa friluftsområde i Sunnhordland.

Vintertorsken er kommet! Fra Hissøyna i Fjell.

Idylliske uthavner finnes det mange av i Vestkystparken.

På tur med havkajak

- sjøens myke trafikant

Havkajakken er med på å gi de kortreiste drømmene liv. I en havkajak kommer du nærmere naturen, turgleden og turopplevelsen øker proposjonalt med nærheten til bølger, vind, sjø og dyreliv. Mange av områdene i Vestkystparken er godt egnet for telting, vi slår gjerne et slag for teltlivets gleder. Det enkle friluftslivet med overnatting under en tynn nylonduk eller under åpen himmel gir gode perspektiver til livet. Krydret med primitiv mat over et bål i strandkanten gir det påfyll og livsglede.

Blir været for dårlig, har Friluftsrådene hytter og naust i Kystleia, der det er mulig å få tak over hodet og tørke seg opp. Bruk friluftsrådernes nettsider, her ligger det ute mange gode tips til hvor det er greit å parkere bilen og sette ut kajakken, forslag til turmål og naturskjønne plasser å overnatte. Du finner oss på www.vestkystparken.no.

PADLEVETTREGLENE

1. Velg båt som passer til dine ferdigheter og til turen.
2. Sjekk at utstyret er i orden.
3. Kle deg etter vanntemperaturen. Ta med reservetøy.
4. Ha alltid med godkjent padlevest. Gjør det til en vane å padle med vesten på.
5. Overvurder ikke dine egne ferdigheter. Øv deg på redningsteknikker.
6. Dersom du velter, forlat ikke båt eller åre.
7. Ha respekt for vær og vind.
8. Hold god avstand til andre båter. Sørg for å bli sett.
9. Lær deg livredning.
10. Vær miljøbevisst. Vis hensyn overfor naturen. Husk sporløs ferdsel.

Padlevettreglene er hentet fra Norges Padleforbunds (NPF) hefte "Råd og tips til kajak - og kanopadlere. Heftet og mer informasjon om sikkerhet og havpadling finnes på www.padling.no. Kanskje du skal bli med på kurs og skaffe deg et "Våttkort"?

Padling i Ryfylke.

En stille dag på fjorden.

Våttkort kurs på Havcamp i Løno friluftsområde.

Kystleia - Opplev kystens kulturhistorie i din egen kystledhytte

Kystleia i Hordaland er en av 12 kystleder i Norge. I kystleia finner du billige overnattingsmuligheter på fystasjoner, i hytter og naust og i telt på friluftsområder. Kystledene har tilbud om leie av enkle robåter eller havkajakker. Kystleia er både kyststier og overnattingssteder, hvor flere bare kan nås med båt. Flere av overnattingsstedene som tilbys i kystleia, er eldre bygninger som er en del av kystens kulturhistorie.

Mange av bygningene langs kysten har hatt en funksjon knyttet til næring langs kysten. Det kan være fyrstasjoner som viser leia, naust til å oppbevare båter og fiskeutstyr, saltebuer til fiskeri, brygger for handel osv. Felles for mange av dem er at deres innhold og bruksområde har endret karakter. Det fører til at bygningene er utsatt for forfall og riving for å gi plass til

andre og mer funksjonelle bygninger. Hvis vi ikke er på vakt, kan hele vår bygningsmessige kultur forsvinne for oss, og det ville vært et stort tap.

Derfor arbeider Friluftsrådene og Forbundet kysten for å ta vare på noen av disse bygningene slik at alle kan få overnatte på et slikt sted og oppleve noe av den kulturhistorien som vi ennå finner blant annet på kysten av Vestlandet. Høres det fristende ut med en helg i "din egen" hytte i skjærgården, ta kontakt med et av Friluftsrådene eller Forbundet kysten. På www.bof.no finner du en oversikt over tilbud i kystleia i Hordaland og Nord Rogaland, med priser og telefonnummer for bestilling av overnatting.

Nordsjøløypa -og vandringer i kystlandskapet

Å vandre til fots i kystlandskapet er en opplevelse for sjel og sinn. I Nordsjøløypa kommer du så langt ut mot havet at du kjenner den salte havbrisen og skumdrevet mot pannen, eller så høyt opp mot åser og fjell at du ser ut over et mektig havpanorama - eller inn i lune fjorder, vik og sund med furukledde holmer og øyer, eller over den store strandflaten, der lyngrabbene og torvmyrene forteller om et stort kulturlandskap gjennom 5000 år.

Kombiner gjerne overnatting i en kystledhytte med vandringer til fots i kystlandskapet - eller finn din egen uthavn, fortøy båten, eller sett opp teltet og følg stiene innover i kystlandskapet. Stier i Nordsjøløypa sammen med andre kyststier, er markert i dette vestkystparkkartet. Mer informasjon om Nordsjøløypa finnes på www.northseatrail.org eller på nettsidene til Friluftsrådene.

Høsting av fisk og skaldyr

Vestlandsskjærgården har mange godsaker å by på, ikke bare fisk men, også skaldyr og ulike typer tang er gode råvarer som kan bli til lekre retter. Prøv noe nytt neste gang du er på tur, for eksempel blåskjellsuppe. Men husk å sjekke om skjellene kan spises. Ring Blåskjelltelefonen på 820 33333 eller bruk www.matportalen.no så få du vite om det er giftige skjell i det området du er i.

Med stang eller håndsnøre kan du fiske fritt etter saltvannsfisk fra land eller båt hele året. Vær oppmerksom på lokale bestemmelser om fiske etter bestemte arter. Innlandsfiske er regulert - sjekk reglene før du fisker. Regler om fritidsfiske finner du på www.fiskeridir.no eller på www.dirnat.no sine sider om friluftsliv. Husk at hummeren er fredet fra 1. januar til 1. oktober, minstemål er 25 cm.

Natur og dyreliv i skjærgården

På sjøen er det fritt å ferdes. Alle har rett til å fortøye og dra opp båt eller kajakk og kano, for kortere tid langs strender og svaberg i utmark. Utmark er for det meste udyrket mark, her er det også lov å slå opp telt, raste og overnatte. Du kan oppholde deg, raste og solbade overalt der dette ikke er til utilbørlig fortrengsel for andre.

Husk å ta hensyn til natur, dyreliv og andre brukere når du ferdes i skjærgården. Avpass farten etter forholdene og ta hensyn til de "myke" trafikantene. Bestanden av sjøfugl på Vestlandet har dessverre hatt en tilbakegang over mange år. Våren er en sårbar tid for fuglene, så du kan hjelpe til med å få opp bestanden ved å respektere ferdselsforbudet i sjøfuglreservatene. På kartdelen i denne brosjyren er alle sjøfuglreservat og verneområder markert. Generelt er det ferdselsforbud i sjøfuglreservatene i Vestkystparken fra 15. april til og med 31. juli. Forbudet gjelder 50 meter ut fra det vernede landområdet.

Mener du at det trengs å melde fra, kan du ta kontakt med Statens Naturoppsyn (SNO). Telefonnummer til SNO og lokalkontorene finnes på www.naturoppsyn.no. Her finner du også mer informasjon om de enkelte verneområdene.

Med utstyr for fridykking er det enkelt å plukke skjell.

Foto: Trond J. Hansen

Det finnes mange fine steder å telte i Vestkystparken.

Villsauen er med å pleier kystlandskapet.

Fylkesmannen i
Hordaland og Rogaland

www.fylkesmannen.no

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

www.rogfk.no

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

www.hordaland.no

www.friluftsrad.no/dalane

JÆREN FRILUFTSRÅD

www.jarenfri.no

Ryfylke Friluftsråd

www.ryfri.no

Friluftsrådet VEST

www.friluftsradetvest.no

Bergen og Omland
Friluftsråd

www.bof.no